

نقشه راه بخش معدن و صنایع معدنی ایران و برنامه چهارساله
وزارت صنعت، معدن و تجارت (۱۳۹۷ - ۱۴۰۰)

مفهوم اصلاحاتی که در این متن استفاده شده است:

۱. معاونت توسعه: معاونت توسعه مدیریت، منابع و امور استانهای وزارت صنعت، معدن و تجارت.
۲. معاونت معدنی: معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۳. معاونت طرح و برنامه: معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۴. ایمیدرو: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران؛
۵. سازمان زمین شناسی: سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی ایران؛

بسمه تعالی

مقدمه

معادن و صنایع معدنی به دلیل برخورداری از قابلیت تولید محصولات صادراتی در ارزش افزوده صادراتی کشور سهیم بوده و به دلیل تنوع و پراکندگی ذخایر معدنی می تواند به برنامه های رشد در اغلب مناطق غیر برخوردار و دور افتاده کشور کمک نماید. این بخش به دلیل دارا بودن ویژگی های زیر در اقتصاد ملی و روند پیشرفت کشور نقش تعیین کننده ای دارد:

- تجدید ناپذیر بودن منابع و ذخایر معدن و بین نسلی بودن منابع معدنی؛
- انفال بودن منابع معدنی؛
- برخورداری ذخایر معدنی از ارزش ذاتی و قابلیت ارزش افزوده در آن؛
- سرمایه بر و پر ریسک بودن فعالیتهای معدنی و صنایع معدنی؛
- قابلیت کمک به توسعه متوازن و محرومیت زدایی مناطق غیر برخوردار مستعد معدنی؛
- قابلیت ارز آوری و کمک به توسعه صادرات غیر نفتی؛
- قابلیت تأمین نیازهای بخش گسترده ای از صنایع داخلی.

امروزه بخشهای مختلف اقتصادی و صنعتی با چالش های بسیاری روبرو هستند. تحول در همه سطوح جهانی، ملی، بخشی و بنگاهی در جوامع امروزی مشهود می باشد. سرعت جهانی شدن، تغییر و تحولات فناوری، مشتری گرایی و کاهش عمر محصولات منجر به افزایش و تنوع رقابت بین بنگاهها و کشورها شده است. لکن وجود چالشها و تنگناهای داخلی که به اختصار به برخی از آنها اشاره می شود باعث شده است که بخش معدن و صنایع معدنی کشور نتواند متناسب با تغییرات محیطی بین المللی رشد و رقابت پذیر گردد.

عمده چالش ها و تنگناهای کلان :

- سیاستهای ارزی (نوسانات نرخ ارز، فقدان سیاست ارزی مشخص و پایدار در کشور)؛
- فقدان رابطه مالی کارا و اثربخش بین دولت و بخش معادن؛
- محیط کسب و کار نامساعد؛

عمده چالش ها و تنگناهای بین بخشی :

- ضعف زیرساخت ها و رقابتی نبودن حمل و نقل ریلی، جاده ای و بنادر متناسب با نیاز بخش معدن و صنایع معدنی؛
- عدم ارتباط موثر بین بخش و سایر نهادهای حاکمیتی در جهت توسعه تعاملات بین المللی؛
- رکود بازار مصرف محصولات صنایع معدنی به عنوان نمونه بخش ساختمان (به معنی عام)؛
- فقدان الگوهای کارآمد رفع تعارضات با محیط زیست و منابع طبیعی؛
- عدم ارتباط نظام مند با دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی؛
- ضعف زیرساخت های انرژی و آب در مناطق معدن خیز کشور؛
- فقدان ساز و کارهای کافی و موثر تامین مالی؛
- معارضین و مزاحمت های محلی.

عمده چالش ها و تنگناهای درون بخشی :

- عدم هم افزایی نهادهای دولتی و حمایتی بخش معدن و صنایع معدنی؛
- صرفه های مقیاس واحدهای معدنی و صنایع معدنی؛
- سیاستگذاری های کوتاه مدت درون بخشی دولت؛
- شکاف فناوری و فرسودگی ماشین آلات؛
- ناکافی بودن اکتشافات و اطلاعات پایه؛
- عدم توجه به الزامات توسعه پایدار.

از اینرو، برنامه ریزی دقیق تری لازم است به نحوی که راهبردهای مناسبی برای بهبود فضای کسب و کار، اصلاح روشهای اجرایی، ارتقای بهره وری و تسهیل روابط و تعاملات ذینفعان را در برداشته باشد.

فروض نقشه راه

نقشه راه توسعه و توانمندسازی معادن و صنایع معدنی ایران، بر پایه شناسایی ظرفیت ها و مزیت های معادن و صنایع معدنی کشور و چشم انداز بازارهای جهانی و همچنین بر اساس نگاهی راهبردی و کلان

به جایگاه معادن و صنایع معدنی در اقتصاد ملی، تهیه شده است. نقشه راه و اهداف کلان تعیین شده در آن، مبتنی بر فروضی به شرح زیر است:

- افق زمانی چشم انداز و اهداف کلان تدوین شده در نقشه راه بر اساس افق چشم انداز کشور و افق زمانی برنامه های عملیاتی ۴ سال می باشد؛
- در تدوین نقشه راه، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی به ویژه اهدافی مانند درونزائی، برون گرایی، دانش بنیان و عدالت محوری و تقویت رقابت پذیری و صادرات محوری در نظر گرفته شده است.
- اهداف و برنامه های تدوین شده در این نقشه راه متناسب با شرایط قابل بازنگری خواهد بود.

چشم انداز و اهداف کلان

چشم انداز ترسیم شده در نقشه راه بخش معدن و صنایع معدنی کشور :

" ارتقای جایگاه معادن و صنایع معدنی ایران به عنوان یکی از بخش های پیشران رشد اقتصادی پایدار و اشتغالزا در اقتصاد ایران تا افق چشم انداز "

ماموریت تعریف شده برای بخش معدن و صنایع معدنی در این سند:

"بخش معدن و صنایع معدنی کشور از طریق شناسایی منابع و ثروت های بالقوه معدنی، بهره برداری بهینه و صیانتی از ذخایر، توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی رقابت پذیر در جهت دستیابی به چشم انداز تعیین شده تا افق چشم انداز اقدام می نماید."

لذا اهداف کلان در نقشه راه، عبارتند از:

- شناسایی پتانسیل های معدنی کشور؛
- بهره برداری بهینه از ظرفیت های معدنی کشور؛
- توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی با هدف افزایش ارزش افزوده صنعتی در کشور؛
- افزایش رقابت پذیری و بهره وری بنگاه های معدنی و صنایع معدنی؛
- بهره گیری حداکثری از ظرفیت های بخش خصوصی داخلی و مشارکت خارجی؛
- توسعه پایدار معادن و صیانت از محیط زیست و منابع طبیعی؛
- توسعه مواد معدنی مورد نیاز صنایع آینده؛
- تامین و ارتقاء منابع انسانی کارآمد و فراهم نمودن محیط کار ایمن و مناسب؛
- بهره گیری حداکثری از ظرفیت های دانشگاهی مراکز تحقیقاتی و دانش بنیان در راستای فعالیتهای اکتشافی، توسعه معادن و صنایع معدنی.

میزان تولید محصولات عمده معدنی و صنایع معدنی در سال ۱۳۹۶ و اهداف کمی آن تا افق ۱۴۰۰

ظرفیت (میلیون تن)	تولید زنجیره فولاد (میلیون تن)									
	شمش فولاد	شمش فولاد	آهن اسفنجی	کک	چدن	گندله	آگلومره	کنسانتره	استخراج سنگ آهن	سال
	۳۲/۵	۲۲	۲۲/۷	۲	۳	۳۴	۴	۴۰	۸۵	۱۳۹۶
	۳۶	۲۴	۲۷	۲	۳	۴۰	۵	۴۳	۸۶	۱۳۹۷
	۴۲	۳۱	۳۰	۴	۵	۴۵	۷	۵۰	۱۰۰	۱۳۹۸
	۴۶	۳۳	۳۳	۴	۵	۵۰	۷	۵۷	۱۰۵	۱۳۹۹
	۵۰	۳۴	۳۵	۴	۵	۵۵	۷	۶۰	۱۰۷	۱۴۰۰

ظرفیت (هزار تن)	تولید زنجیره آلومینیوم (هزار تن)		
	آلومینیم	آلومینیم	آلومینا
	۴۲۲	۳۳۷	۲۲۰
	۴۷۵	۳۸۵	۲۲۹
	۷۷۵	۶۲۹	۲۲۹
	۷۷۵	۶۲۹	۲۶۷
	۷۷۵	۶۲۹	۲۶۷

ظرفیت (هزار تن)	تولید زنجیره مس (هزار تن)		
	کاتد	کاتد	کنسانتره
	۳۷۰	۱۶۰	۱۱۴۶
	۳۷۰	۲۰۰	۱۱۹۸
	۴۲۰	۲۲۰	۱۱۹۸
	۵۱۰	۲۵۰	۱۴۲۷
	۵۱۰	۳۰۰	۱۴۲۷

تولید سایر محصولات

سال	محصولات فولادی	سیمان	سنگ کوپ	زغال خام	کنسانتره زغال	کاشی و سرامیک	شیشه تخت	طلا
واحد	میلیون تن	میلیون تن	میلیون تن	میلیون تن	میلیون تن	متر مربع	هزار تن	کیلو گرم
۱۳۹۶	۱۹/۸	۵۵	۱۳	۳	۱/۵	۳۷۰	۱۴۷۰	۷۰۰۰
۱۴۰۰	۲۵	۷۰	۱۸	۴	۲	۵۰۰	۲۰۰۰	۱۲۰۰۰

توسعه صادرات و جلوگیری از خام فروش		
۱۴۰۰	۱۳۹۶	
۱۵	۹	ارزش صادرات بخش معدن و صنایع معدنی (میلیارد دلار)
۸	۶	سهم بخش معدن و صنایع معدنی از تولید ناخالص ملی (درصد)

اهداف کمی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور تا افق ۱۴۰۰

سال	کیلومتر خطی (سالانه)	کیلومتر خطی (تجمعی)	بازپردارزش و تعبیر و تفسیر داده های ژئوفیزیک هوابرد موجود کشور
۱۳۹۷	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	

سال	کیلومتر خطی (سالانه)	کیلومتر خطی (تجمعی)	برداشت و تعبیر و تفسیر اطلاعات پایه ژئوفیزیک هوابرد با قدرت تفکیک بالا
۱۳۹۷	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	
۱۳۹۸	۳۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	
۱۳۹۹	۶۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	
۱۴۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	

سال	برگه (سالانه)	برگه (تجمعی)	تهیه نقشه های ژئوشیمیایی و هیدروژئوشیمیایی اکتشافی در مقیاس ۱:۱۰۰۰۰۰۰
۱۳۹۷	۲۰	۲۰	
۱۳۹۸	۲۵	۴۵	
۱۳۹۹	۲۵	۷۰	
۱۴۰۰	۳۰	۱۰۰	

سال	برگه (سالانه)	برگه (تجمعی)
۱۳۹۷	۳۰	۳۰
۱۳۹۸	۷۰	۱۰۰
۱۳۹۹	۱۳۰	۲۳۰
۱۴۰۰	۱۷۰	۴۰۰

تهیه نقشه های ژئوشیمیایی و هیدروژئوشیمیایی اکتشافی در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰

سال	برگه (سالانه)	برگه (تجمعی)
۱۳۹۷	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۹۸	۲۵۰	۳۵۰
۱۳۹۹	۴۵۰	۸۰۰
۱۴۰۰	۴۵۵	۱,۲۵۵

تهیه نقشه های زمین شناسی کاربردی در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰

سال	ایستگاه (سالانه)	ایستگاه (تجمعی)
۱۳۹۷	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
۱۳۹۸	۱۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰
۱۳۹۹	۱۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
۱۴۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰

برداشت، پردازش و تفسیر داده های ژئوفیزیک زمینی در محدوده های آنومالی

سال	پروژه (سالانه)	پروژه (تجمعی)
۱۳۹۷	۲	۲
۱۳۹۸	۲	۴
۱۳۹۹	۳	۷
۱۴۰۰	۳	۱۰

طرح اکتشاف سراسری عناصر پایه و استراتژیک

سال	کیلومتر مربع (سالانه)	کیلومتر مربع (تجمعی)
۱۳۹۷	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
۱۳۹۸	۲۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
۱۳۹۹	۴۰۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰
۱۴۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۱,۳۰۰,۰۰۰

پتانسیل یابی آب های کارستی به منظور تامین آب مورد نیاز معدن و صنایع معدنی

اهداف کمی برنامه ۴ ساله سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور منوط به تامین اعتبار مورد نیاز است.

راهبردها

به منظور دستیابی به اهداف چشم انداز و اهداف کلان ترسیم شده و در جهت انجام مأموریت مشخص شده، با تمرکز بر رفع تنگناها و موانع توسعه معادن و صنایع معدنی کشور، راهبردها و سیاستهایی به شرح زیر تعریف شده اند:

- ۱- توسعه اکتشاف بر پایه تامین پایدار اطلاعات پایه؛
- ۲- بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید؛
- ۳- توسعه بازار، صادرات غیر نفتی و مدیریت واردات؛
- ۴- جذب سرمایه گذاری، گسترش تامین مالی و افزایش ظرفیت؛
- ۵- افزایش بهره وری، بازسازی و نوسازی؛
- ۶- توسعه پژوهش های کاربردی، صنایع دانش بنیان و ارتقای فناوری.

طراحی نظام عملیاتی نمودن نقشه راه:

به منظور عملیاتی نمودن نقشه راه و ارزیابی عملکرد، لازم است اقدامات زیر صورت پذیرد:

- ۱- اولویت بندی سیاست های مصوب انجام آن توسط معاونت مربوطه؛
- ۲- تدوین برنامه های عملیاتی همراهِ با زمانبندی برای محقق شدن هر کدام از سیاستها توسط معاونت مربوطه؛
- ۳- مشخص شدن تکالیف سایر نهادهای دولت از قبیل سازمان برنامه بودجه، وزارت اقتصاد، بانک مرکزی، سازمان محیط زیست، وزارت نیرو، سازمان ملی استاندارد و ... و در صورت لزوم اخذ مصوبه هیات وزیران؛
- ۴- شفاف سازی وظایف سایر معاونتها و سازمانهای تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت در عملیاتی نمودن این نقشه؛
- ۵- طراحی نظام ارزیابی عملکرد برنامه های تدوین شده و پیاده سازی آن؛
- ۶- تشکیل کمیته ای به منظور ارزیابی تاثیر تحریم ها و نحوه مقابله با آن در اجرای نقشه راه و در صورت لزوم بازنگری در سیاست های تدوین شده.

سیاستها

به منظور دستیابی به هر یک از اهداف اصلی تعریف شده در سند نقشه راه، سیاستهای اصلی به تفکیک هر یک از راهبردهای شش گانه مشتمل بر ۷۲ به شرح زیر تعریف شده است:

توسعه اکتشاف و تامین پایدار اطلاعات پایه			
همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	سازمان زمین شناسی، ایمیدرو	استفاده از دانش و فناوری روز دنیا در بخش زمین شنای و اکتشاف از طریق مشارکت یا عقد قرارداد مشاوره ای با دانشگاههای معتبر داخلی و خارجی و شرکتهای متخصص بین المللی با تمرکز بر اکتشاف عناصر استراتژیک و ذخایر پنهان	۱
معاونت معدنی، ایمیدرو و بخش خصوصی	سازمان زمین شناسی	کلیه امور حاکمیتی مرتبط با اکتشاف از جمله مراحل شناسایی و پی جویی صرفا توسط سازمان زمین شناسی انجام میشود و کلیه اطلاعات و داده های حاصل به صورت بر خط (On line) و بدون دریافت وجه در اختیار عموم قرار می گیرد؛ انجام این فعالیها برای سایر معاونت ها و یا شرکتهای وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت (از جمله ایمیدرو، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی و ...) ممنوع می باشد. همچنین سازمان زمین شناسی به جز در مواردی که از طریق انعقاد قرارداد با بخش خصوصی، ایمیدرو و یا ... صورت می گیرد اجازه ورود به اکتشافات عمومی (مراحل بعد از شناسایی و پی جویی) را ندارد. موارد استثناء این بند به طور موردی توسط وزیر تعیین می گردد. بدیهی است که بخش خصوصی می تواند از ابتدا تا انتهای مراحل اکتشاف را پس از سپری نمودن مراحل قانونی انجام دهد.	۲
معاونت معدنی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، صندوق بیمه فعالیتهای معدنی، سازمان برنامه و بودجه	ایمیدرو	اصلاح ساختار فنی، نیروی انسانی و افزایش سرمایه صندوق بیمه فعالیتهای معدنی با هدف تشویق بخش خصوصی به سرمایه گذاری در بخش معدن و کاهش ریسک به ویژه در بخش اکتشاف	۳

توسعه اکتشاف و تامین پایدار اطلاعات پایه

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
ایمیدرو، معاونت معدنی، سازمان برنامه و بودجه، سازمان انرژی اتمی، وزارت نفت، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی و سازمان زمین شناسی	توسعه زیرساختهای اطلاعاتی زمین شناسی و اکتشاف (پایگاه ملی داده های علوم زمین) و تسریع در اجرای قانون معادن (تبصره ۳ ماده ۵) در خصوص الزام در به اشتراک گذاری داده های سازمان زمین شناسی - نفت - انرژی اتمی - ایمیدرو و بخش خصوصی	۴
ایمیدرو، معاونت معدنی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	سازمان زمین شناسی، معاونت توسعه	چابک سازی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور (بند پ ماده ۴۳ قانون برنامه ششم) و ارتقاء کیفی استاندارد کاری سازمان در حد سازمانهای بین المللی از طریق اصلاح ساختار اداری، مالی، فنی و تجهیزاتی با استفاده از بخش خصوصی و مشاوران بین المللی و استاندارد سازی تهیه گزارشهای فعالیتهای زمین شناسی و اکتشافی	۵
ایمیدرو، سازمان زمین شناسی و سازمان نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	تقویت سیستم مکانیزه ثبت محدوده های اکتشافی (تکمیل طرح کاداستر) برای متقاضیان و به حداقل رساندن دخالتهای انسانی به منظور روانسازی و شفاف سازی	۶
ایمیدرو، معاونت معدنی، بخش خصوصی و دانشگاهها و مراکز آموزش عالی	سازمان زمین شناسی	برداشت و تکمیل داده های ژئوفیزیک هوایی و هایپراسپکترال با استفاده از مشاوره های داخلی و بین المللی و تکمیل نقشه های زمین شناسی موضوعی با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ با فن آوری های روز دنیا	۷
ایمیدرو، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن و سازمان زمین شناسی	معاونت معدنی	بررسی و طبقه بندی آخرین وضعیت محدوده های اکتشافی (اتم از دولتی و خصوصی) از نظر پیشرفت یا عدم پیشرفت عملیات اکتشافی بنحوی که مشخص شود علت عدم پیشرفت کدام یک از موارد مالی، موانع محلی، عدم اهلیت و صلاحیت تخصصی و یا موانع قانونی (منابع طبیعی، محیط زیست و یا ...) بوده و اقدام جهت تعیین تکلیف و رفع موانع و یا در صورت لزوم لغو پروانه و آزاد سازی آن	۸

توسعه اکتشاف و تامین پایدار اطلاعات پایه

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
معاونت توسعه و سازمان برنامه و بودجه	معاونت طرح و برنامه و معاونت معدنی	استفاده از فاینانس و خطوط اعتباری برای اکتشاف و تخصیص حداقل ۳۰٪ (سی درصد) از اعتبارات بند (پ) ماده ۴۳ قانون برنامه ششم و درآمدهای اختصاصی و منابع داخلی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی و ۲۰٪ (بیست درصد) از درآمدهای عملیاتی ایمیدرو و شرکت های تابعه (شرکت تهیه و تولید مواد معدنی، مجتمع معدنی سنگان و ...) برای اکتشاف. نحوه توزیع اعتبارات بین سازمان زمین شناسی و ایمیدرو در ابتدای هر سال توسط کمیته ای (متشکل از رئیس هیات عامل ایمیدرو، رئیس سازمان زمین شناسی، معاون معدنی و معاون توسعه مدیریت و منابع) و با ریاست وزیر تعیین می گردد.	۹
معاونت معدنی، بخش خصوصی و ایمیدرو	سازمان زمین شناسی	شناسایی منابع آب غیر متعارف مناطق معدنی جهت مصرف آب در صنایع و معادن	۱۰

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	برگزاری جلسات مستمر ماهیانه با تشکلهای معدنی و صنایع معدنی بخش خصوصی و بررسی مسائل و مشکلات این بخش با حضور اعضای فراکسیون معدن و کمیته معدن کمسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی	۱۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی، ایمیدرو، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	شفاف سازی سیاستهای وزارت صنعت، معدن و تجارت در توسعه کسب و کارها در افق بلندمدت، تدوین راهبرد های مرتبط با کلیه مواد معدنی و تعهد به اجرای آن، پرهیز از اعمال سیاستهای لحظه ای، شفافیت در محاسبه حقوق دولتی و روند تغییرات آتی آن بنحوی که دریافت حقوق دولتی حساس به قیمت فروش مواد معدنی بوده و در مقاطع و شرایط مختلف اقتصادی و زمانی متضمن توسعه بخش باشد.	۱۲

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
سازمان زمین شناسی، ایמידرو، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	مدیریت زنجیره تامین و زنجیره ارزش مواد معدنی و ساماندهی و تعیین تکلیف پروانه های بهره برداری معادن و مجوزهای صادر شده صنایع معدنی بطوری که هیچ معدن و یا صنایع معدنی در تعطیلی بیش از یک سال نباشد	۱۳
سازمان نظام مهندسی معدن و بخش خصوصی	معاونت معدنی	حذف ارتباط مالی بین مسئولین فنی معادن با دارندگان پروانه بهره برداری و پرداخت حق الزحمه آنها از طریق سازمان نظام مهندسی معدن و یا وزارت صمت؛ اصلاح و ارتقاء دستورالعمل های مسئولین فنی معادن توسط نظام مهندسی معدن به طوری که موجب افزایش مسئولیتهای قانونی و تعهدات بیشتر مسئولین فنی گردد.	۱۴
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، وزارت امور خارجه و بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	ایמידرو	شناخت مزیت های نسبی کشورهای مختلف و ایجاد بستر همکاری در جهت توسعه معادن و صنایع معدنی کشور و در صورت لزوم حمایت از خرید سهام شرکتهای معدنی و صنایع معدنی کشورهای هدف صادراتی توسط بخش خصوصی	۱۵
ایמידرو، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	معاونت معدنی	تهیه یا تکمیل طرحهای جامع صنایع معدنی و ایجاد ارزش افزوده برای مواد معدنی مهم، با استفاده از دانشگاهها و شرکت های مشاور داخلی و بین المللی و صدور مجوزهای توسعه ای با توجه به ایجاد توازن در زنجیره و توازن منطقه ای با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته (بند الف ماده ۴۶ قانون برنامه ششم)	۱۶
نظام مهندسی معدن و ادارات کل استانها	معاونت معدنی و معاونت طرح و برنامه	تکمیل سامانه آنلایین صدور مجوزات حاکمیتی و امکان ردیابی آخرین مرحله از طرف ذینفع و انجام پنجره واحد در جهت اجرای تبصره ۴ ماده ۲۴ قانون معادن و ماده ۱۱۵ آیین نامه اجرایی قانون معادن و تبصره ۵ ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید	۱۷
معاونت معدنی و بخش خصوصی	ایמידرو	اجرای ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر در خصوص واگذاری کلیه معدنی که پروانه بهره برداری آنها بنام وزارت صنعت، معدن و تجارت (ایמידرو و شرکت های تابعه و وابسته) می باشد به بخش خصوصی و یا حداقل واگذاری استخراج و فروش مواد معدنی آنها توسط بخش خصوصی از طریق مزایده عمومی.	۱۸

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

ردیف	سیاستها	مسئول اجرا یا پیگیری	همکاران
۱۹	اصلاح قوانین، آئین نامه های اجرایی و ضوابط و دستورالعمل های مرتبط با زنجیره فعالیتهای معدنی و صنایع معدنی با تاکید بر قانون هدفمندسازی یارانه ها و آیین نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون معادن در جهت شفاف سازی و تسهیل فضای کسب و کار و ثبات قوانین	معاونت معدنی معدنی و معاونت طرح و برنامه	سازمان زمین شناسی، سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان برنامه و بودجه، ایمیدرو و خصوصی
۲۰	بررسی و پیگیری ویژه مسائل و مشکلات معادن و صنایع معدنی بزرگ (مانند ذوب آهن اصفهان و ...) و پیگیری تسریع در صدور مجوزهای حاکمیتی برای طرحهای بزرگ مقیاس ملی از طریق تشکیل کارگروه ویژه (محیط زیست - فاینانس و شورای اقتصاد)	معاونت معدنی و معاونت طرح و برنامه	ایمیدرو، سازمان برنامه و بودجه، سازمان محیط زیست، وزارت جهاد، کشاورزی و بخش خصوصی
۲۱	ایجاد ستادهای تخصصی در بخشهای اولویت دار معدن و صنایع معدنی با محوریت تشکلهای بخش خصوصی در وزارت صمت به منظور هماهنگی و افزایش رقابت پذیری و رونق صادرات	معاونت معدنی	ایمیدرو، سازمان زمین شناسی و بخش خصوصی
۲۲	تدوین دستورالعمل های مشترک در جهت شفاف سازی و تفکیک وظایف وزارت صمت و وزارت کار در خصوص ایمنی معادن و تعریف بسته های مشوق های حمایتی از ایمنی معادن و صنایع معدنی	معاونت معدنی	وزارت کار و ایمیدرو، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن
۲۳	تدوین دستورالعمل های مشترک با سازمان محیط زیست و سازمان جنگلها و منابع طبیعی کشور و طراحی سیاستهای جبران محیط زیست و منابع طبیعی در فعالیتهای و وحدت رویه در کلیه واحدهای سطح کشور و اعمال تمهیدات لازم در خصوص استفاده مدیریت شده از ماده ۲۴ مکرر قانون معادن	معاونت معدنی	سازمان زمین شناسی، ایمیدرو، سازمان محیط زیست، سازمان جنگلها و منابع طبیعی و بخش خصوصی
۲۴	ایجاد زیرساختهای مورد نیاز توسعه فعالیتهای معدنی گهر سنگها (قیمتی و نیمه قیمتی) کشور با هدف افزایش کیفیت محصولات تولیدی و رشد صادرات آن	ایمیدرو	معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
معاونت معدنی، سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان زمین شناسی، بخش خصوصی، وزارت علوم، سازمان گردشگری و صدا و سیما	ایمیدرو	فرهنگ سازی با هدف تغییر نگاه جامعه به حوزه معدن از طریق انتشار مطالب جذاب اقتصادی و صنعتی مرتبط با معدن، همکاری در ایجاد موزه معدن، توسعه صنعت توریسم معدنی و زمین گردشگری، میزگردهایی در خصوص معدن در رادیو و تلویزیون و دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، اجرای بازدیدهای دوره ای کارآموزان و دانشجویان دانشگاههای معتبر، تبلیغ محلی در خصوص نقش معادن در توسعه اقتصاد	۲۵
ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، بانک مرکزی، سازمان ملی آمار ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	بهبود فرایند تدوین راهبرد ها و پایش اثربخشی اجرای سیاستهای دولت از طریق طراحی و پیاده سازی سیستم جامع آمار تخصصی بخش معدن و صنایع معدنی کشور و انتشار عملکرد شاخص های کلان این حوزه	۲۶
معاونت معدنی، سازمان توسعه تجارت، وزارت امور خارجه، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن و معاونت طرح و برنامه	ایمیدرو	تبادل موافقتنامه و تفاهم نامه سرمایه گذاری و تجاری در بخش معدن و صنایع معدنی و افزایش طرفهای صادراتی و تقویت دفاتر خارجی صادراتی و رایزنان بازرگانی در سفارتخانه ها و تشکیل کنسرسیوم های بین المللی	۲۷
ایمیدرو، وزارت اقتصاد، سازمان برنامه و بودجه، سازمان توسعه تجارت، وزارت امور خارجه، بخش خصوصی	معاونت معدنی و سازمان توسعه تجارت	افزایش صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتر معدن و صنایع معدنی از طریق تثبیت قوانین و مقررات و برنامه ریزی بلندمدت (با محوریت امکان تسویه حساب نقدی با مالیات بر ارزش افزوده VAT و سایر امتیازات) و پیش بینی و اعمال مشوقهای صادراتی هدفمند و اعمال عوارض صادراتی بر روی مواد معدنی مورد نیاز صنایع فراوری داخلی، از طرف دولت	۲۸
ایمیدرو، وزارت امور اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و	معاونت معدنی	تقویت بورس کالای داخلی و رینگ صادراتی و گسترش تنوع ابزارها و خدمات مالی (عرضه مواد معدنی مورد نیاز صنایع معدنی جهت کشف قیمت واقعی، معاملات سلف، امکان هج کردن،	۲۹

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
بودجه و بخش خصوصی		فروش آتی، خرید دیون پیمانکاران و شرکتهای معدنی و سایر ابزارهای مالی رایج در بازارهای مالی جهان)، ایجاد بستر و تسهیلات لازم برای ثبت و رجیستری شرکتهای بزرگ معدنی کشور در بورس های بین المللی مانند LME و ... و آموزش کلیه فعالان در حوزه معدن و صنایع معدنی جهت استفاده از این پتانسیل	
بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بخش خصوصی	معاونت معدنی	تقویت صادرات از طریق امکان گشایش اعتبار اسنادی از طرف خریداران محصولات معدن و صنایع معدنی خارجی	۳۰
معاونت معدنی، ایمیدرو، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	سازمان زمین شناسی	ایجاد بستر مناسب و تقویت بخش خصوصی به منظور صدور خدمات فنی و مهندسی زمین شناسی و اکتشافات معدنی به کشورهای هدف جهت ارزآوری و اشتغال	۳۱
ایمیدرو، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، بخش خصوصی	معاونت معدنی	مدیریت واردات از طریق شناسایی ظرفیتهای خالی در حوزه معدن و صنایع معدنی و تعیین بهینه تعرفه های گمرکی برای محصولاتی که در داخل به حد کفایت امکان تولید دارد (شامل تولیدات مواد واسطه ای و مصرفی زنجیره صنایع معدنی)	۳۲
معاون معدنی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بخش خصوصی	ایمیدرو	اتصال بورس اوراق بهادار و کالای ایران به بورسهای جهانی و امکان عرضه طرحها، سهام شرکتهای و محصولات معدنی و صنایع معدنی در بازارهای جهانی با هدف تامین نقدینگی واحدها و سرمایه پروژه ها	۳۳
معاونت معدنی، وزارت اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی و بخش خصوصی	معاونت طرح و برنامه	ارایه یوزانس به منظور تامین مالی صادرات شرکتهای معدن و صنایع معدنی و فعالان بازار مربوطه	۳۴
معاونت معدنی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	ایمیدرو	برند سازی محصولات صادراتی بخش معدن و صنایع معدنی با هدف توسعه صادرات محصولات با کیفیت و به صورت پایدار	۳۵

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

ردیف	سیاستها	مسئول اجرا یا پیگیری	همکاران
۳۶	کاهش قیمت تمام شده حمل و نقل داخلی و خارجی محصولات معدن و صنایع معدنی و افزایش سرعت و کیفیت از طریق هماهنگی و هم افزایی بین متولیان حمل و نقل کشور (ریلی - بندری - دریایی - جاده ای) و رفع گلوگاههای ریلی و در صورت لزوم ارایه تخفیفات صادراتی به این زنجیره	ایمیدرو	معاونت معدنی، وزارت راه و شهرسازی، سازمان برنامه و بودجه، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن
۳۷	تشکیل کارگروه ویژه جذب سرمایه گذار داخلی و خارجی و استفاده از فن آوری های نوین و تجارب کشورهای موفق در جذب سرمایه گذار در حوزه معدن و صنایع معدنی و تدوین الگوی قراردادهای کوچک و بزرگ جذب سرمایه گذاری در کلیه پروسه ها از اکتشاف تا تجارت معدن و صنایع معدنی	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، بخش خصوصی، نظام مهندسی معدن، سازمان توسعه تجارت، وزارت امور خارجه
۳۸	پیگیری اجرای تبصره ۱ ماده ۹ قانون معادن در خصوص الزام بانکها به پذیرش پروانه بهره برداری معادن و ماشین آلات، تاسیسات و سایر ملزومات از طرف بانک بعنوان ضمانت تسهیلات	معاونت معدنی	ایمیدرو، بانک مرکزی و بانکهای عامل و بخش خصوصی
۳۹	اولویت دهی و افزایش سهم بخش معدن و صنایع معدنی در دریافت تسهیلات از صندوق توسعه ملی و سایر بانکها و اخذ فاینانس و کاهش ریسکهای اعتباری و تامین سرمایه در گردش مورد نیاز و مخصوصاً ارائه تسهیلات به طرحهای بازافت ضایعات مواد معدنی، بازیابی آب و انرژی بانرخ حمایتی (ماده ۱۲ و ۲۱ قانون رفع موانع تولید)	معاونت معدنی و معاونت طرح و برنامه	معاونت برنامه ریزی، وزارت امور اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی
۴۰	زمینه سازی حضور موسسات بین المللی اعتبارسنجی به منظور امکان تامین مالی فاینانس بر اساس اعتبار بنگاه و تضمین بازپرداخت توسط خود بنگاه	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	معاونت معدنی، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن
۴۱	تخصیص درصدی از تعرفه های دریافتی واردات و عوارض صادراتی مواد معدنی و محصولات صنایع معدنی برای بازسازی،	معاونت معدنی و سازمان توسعه تجارت	ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، وزارت امور

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
اقتصادی و دارایی و بخش خصوصی		نوسازی و ارتقاء فن آوری و تامین زیرساخت بخش معدن و صنایع معدنی	
معاونت معدنی، بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دارایی و سازمان برنامه و بودجه و بخش خصوصی	معاونت طرح و برنامه	رفع موانع ارتباطات بانکی و بیمه ای داخلی با نظام مالی بین المللی به منظور پیشبرد برنامه های جذب سرمایه گذاری و صادرات محصول	۴۲
معاونت معدنی، وزارت اقتصاد و دارایی، وزارت امور خارجه، بانک مرکزی و بخش خصوصی	معاونت طرح و برنامه	تامین مالی ارزان قیمت و بلندمدت برای اجرای طرحهای توسعه معدن و صنایع معدنی از طریق خطوط اعتباری جدید بین ایران و کشورهای دنیا با تاکید بر چین، اروپا، ژاپن و کره	۴۳
ایمیدرو، سازمان برنامه و بودجه و بخش خصوصی	معاونت معدنی	پیگیری طراحی و اجرای مکانیزم مالیاتی و تشویقی با هدف لحاظ بخشی از سود سالانه عملکرد معادن و شرکتهای معدنی در اکتشاف و توسعه سرمایه گذاری	۴۴
معاونت معدنی، سازمان برنامه و بودجه، سازمان زمین شناسی، نظام مهندسی معدن و بخش خصوصی	ایمیدرو	حمایت و تقویت شرکتهای مشاوره ای و پیمانکاران داخلی جهت تشکیل شرکتهای بین المللی و یا حداقل مشارکت با شرکتهای بین المللی معتبر در انجام فعالیتهای معدنی و صنایع معدنی داخلی و خارجی و همچنین انجام آموزشهای تخصصی توسط مربیان خارجی و پیاده سازی متدها و استانداردهای معدنی روز جهان در پروژه های معدنی	۴۵
معاونت معدنی، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان توسعه تجارت، وزارت خارجه، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	شناسایی بنگاههای خارجی صنایع معدنی که بخشی از بازار کشور را در اختیار دارند و جذب آنها به منظور سرمایه گذاری مستقیم خارجی	۴۶

بهبود فضای کسب و کار بخش معدن و صنایع معدنی و رشد تولید

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	تعریف معدنکاری کوچک مقیاس با توجه به نوع ماده معدنی در کشور و شفاف سازی حمایت‌های دولت از معادن کوچک و ارائه مشوق و حمایت تشکیل تعاونی ها و کنسرسیوم های معدن کوچک و اجرای طرح‌های مشترک فراوری در مجاور آنها (شامل فراوری سیار) با هدف افزایش رقابت پذیری	۴۷
ایمیدرو، وزارت اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی و معاونت طرح و برنامه	تعریف ضوابط و الزامات مورد نیاز به منظور حمایت دولت در ضمانت فاینانس شرکت‌های سهامی عام و خصوصی بزرگ مقیاس با هدف سرمایه گذاری و اجرای طرح‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی (مشابه شرکت‌های دولتی)	۴۸
معاونت معدنی و سازمان برنامه و بودجه	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	پیگیری اصلاح قانون و پرداخت وام صندوق توسعه ملی به طرح های توسعه ای که ایمیدرو در آن حداکثر ۴۹٪ سهام دارد	۴۹
معاونت معدنی و سازمان برنامه و بودجه	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	پیگیری بازگشت منابع مالی حاصل از فروش دارایی های ایمیدرو از خزانه به ایمیدرو و ضمانت فاینانس از طرف دولت معادل مطالبات ایمیدرو جهت سرمایه گذاری در طرح های توسعه و زیر ساختی بخش معدن و صنایع معدنی	۵۰
معاونت معدنی ، بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دارایی و بخش خصوصی	ایمیدرو	فروش اوراق مشارکت بین المللی و فاینانس خارجی با نرخ بهره رقابتی با هدف تعریف و اجرای چند طرح بزرگ مقیاس ملی و اقتصادی با محصول صادراتی	۵۱
معاونت معدنی، بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دارایی و بخش خصوصی	ایمیدرو و معاونت طرح و برنامه	ارائه یوزانس به منظور تامین مالی طرح های زودبازده معدنی و صنایع معدنی و یا تکمیل طرح‌های نیمه تمام	۵۲

افزایش بهره وری، بازسازی و نوسازی

ردیف	سیاست ها	مسئول اجرا یا پیگیری	همکاران
۵۳	شناسایی گلوگاههای تامین و نوسازی تجهیزات و ماشین آلات معدنی (اکتشاف، استخراج و آزمایشگاه) و تلاش برای رفع آنها	ایمیدرو	معاونت معدنی، سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی
۵۴	افزایش بهره وری در حوزه آب و بازیابی آن در خطوط تولید و استفاده از فن آوری های کم آب بر	ایمیدرو	معاونت معدن، وزارت نیرو، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی
۵۵	افزایش مقیاس تولید و ادغام بنگاه ها از طریق بکارگیری سیاست های تشویقی مناسب (حقوق دولتی، معافیت مالیاتی و ...) و بازنگری در سیاست اعطای مجوز به صنایع معدنی کوچک مقیاس	معاونت معدنی	ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، سازمان برنامه و بودجه و بخش خصوصی
۵۶	ارائه مشوق ها (تخفیف حقوق دولتی و ...) و حمایت از واحدهای صنایع معدنی و معدنکارانی که اقدام به استفاده از تجهیزات و تکنولوژی های روز دنیا و بومی سازی آن می نمایند و یا در حوزه بازیافت ضایعات مواد معدنی، بازیابی آب و کاهش مصرف انرژی فعالیت می نمایند.	معاونت معدنی	ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن

افزایش بهره وری، بازسازی و نوسازی

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاست ها	ردیف
ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	توجه ویژه به اجرای سیاستهای تدوین شده در طرح جامع زغالسنگ با هدف افزایش رقابت پذیری این معادن و توجه به مبحث زغالسنگ به عنوان یکی از حاملهای انرژی (استفاده از سوبسید انرژی) و کمک دولت جهت بالا بردن ضریب ایمنی معادن زغال سنگ، ایجاد مشوق های مختلف مالی و قانونی برای بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری و خرید تجهیزات مدرن در معادن زغالسنگ و معافیت آنها از پاره ای از عوارض دولتی.	۵۷
سازمان ملی استاندارد، ایمیدرو، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	تدوین و بروز رسانی استانداردهای تولید محصولات معدن و صنایع معدنی با هدف ارتقاء کیفیت محصول و افزایش رقابت پذیری و حفظ محیط زیست با همکاری سازمان ملی استاندارد و سازمان محیط زیست	۵۸
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	ایمیدرو	تدوین نیازهای آموزشی و اجرای آموزشهای تخصصی و مهارتی مرتبط با حوزه معدن و صنایع معدنی (شامل دوره های آموزشی حرفه ای در خصوص قوانین حقوق بین الملل، سرمایه گذاری، محیط زیست و ...) و احیای آموزشگاههای فنی و حرفه ای در سطح کاردانی جهت تربیت تکنسینهای اکتشاف، بهره برداری و فراوری مواد معدنی	۵۹
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و نظام مهندسی معدن	ایمیدرو	تقویت دانش مدیران و متخصصان معدن و صنایع معدنی کشور (بویژه بخش خصوصی) از طریق تبادل تجربیات روز دنیا (بازدیدها، همایش ها، آموزش و ...) و استفاده از تجربیات مدیران متخصص و با سابقه داخل و خارج از کشور	۶۰

توسعه پژوهش های کاربردی، صنایع دانش بنیان و ارتقای فناوری

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، سازمان ملی استاندارد و بخش خصوصی	سازمان زمین شناسی و ایمنی و ایمنی	مدیریت یکپارچه تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی تمام مراکز وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت به صورت شبکه ای و ارتقاء آن در سطح استانداردهای بین المللی از طریق استفاده از تجارب و یا مشارکت با آزمایشگاههای بین المللی (به عنوان مثال Minmetal، Mintek و ...) و در صورت امکان استفاده از مشارکت بخش خصوصی	۶۱
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمنی و ایمنی	شناسایی و بومی سازی فن آوری های روز دنیا در خصوص اقتصادی نمودن مواد معدنی کم عیار و استحصال عناصر کمیاب از مواد معدنی (byproduct) و باطله ها و تشویق و الزام در بکار گیری آنها در طرح های بازسازی و نوسازی معادن	۶۲
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	ایمنی و ایمنی و سازمان زمین شناسی	استفاده از پتانسیل دانشگاهها و مراکز آموزش عالی توانمند داخلی و خارجی در انجام پژوهشهای کاربردی و بهره گیری از دانشهای نوین (بیوتکنولوژی، نانوتکنولوژی، فن آوری اطلاعات و ...) در مراحل اکتشاف و بهره برداری از معادن و صنایع معدنی و کاهش اثرات زیست محیطی و بازسازی محیط طبیعی و حمایت از استارت آپ های معدنی با استفاده از منابع داخلی و ظرفیت های قانونی (به عنوان مثال تبصره ۱۰ قانون معادن و ...)	۶۳
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، بخش خصوصی و سازمان نظام مهندسی معدن	ایمنی و ایمنی و سازمان زمین شناسی	کاهش هزینه های تمام شده تولید ماده معدنی و محصولات آن از طریق انجام پژوهشهای کاربردی، مشارکت شرکت های دانش بنیان، فن آوری های نو و	۶۴
سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمنی و ایمنی	انتقال فن آوری های روز دنیا از طریق خرید سهام یا تملک شرکت های فن آوری	۶۵

توسعه پژوهش های کاربردی، صنایع دانش بنیان و ارتقای فناوری

همکاران	مسئول اجرا یا پیگیری	سیاستها	ردیف
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمیدرو و سازمان زمین شناسی	ایجاد و تقویت موسسات پژوهش های کاربردی مشترک با دانشگاههای و مراکز آموزش عالی معتبر داخلی و خارجی و ایجاد و تقویت مراکز پژوهش و فن آوری صنایع معدنی اولویت دار (مخصوصا فولاد، مس، سرب و روی، طلا و آلومینیم) با مشارکت بخش خصوصی	۶۶
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، معاونت فناوری ریاست جمهوری، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمیدرو	تشویق و حمایت از ایجاد شرکتهای دانش بنیان در بخش معدن و صنایع معدنی و رایزنی با معاونت فناوری ریاست جمهوری به منظور جذب حمایتهای مالی و معنوی برای آنها	۶۷
معاونت معدنی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و نظام مهندسی معدن	ایمیدرو و سازمان زمین شناسی	قطب بندی و انتخاب ۱۰ دانشگاه برتر کشور به عنوان هسته مرکزی پژوهشهای کاربردی ۱۰ ماده معدنی: ۱- آهن، ۲- مس، ۳- طلا، ۴- سرب و روی، ۵- عناصر نادر خاکی، ۶- آلومینیم، ۷- کرومیت، ۸- سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی ۹- زغال، ۱۰- کانی های صنعتی؛ و سپردن کلیه تحقیقات مربوطه به آنها.	۶۸
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمیدرو	حمایت از مشارکت شرکتهای دانش بنیان و موسسات پژوهشی و فن آوری غیر دولتی در قراردادهای خارجی به عنوان ضلع سوم قرارداد با هدف انتقال دانش و فن آوری	۶۹
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمیدرو	حمایت از پیاده سازی و ارتقای مدیریت دانش و مدیریت فن آوری در مراکز تولیدی دارای اولویت در معادن و صنایع معدنی	۷۰
معاونت معدنی، سازمان زمین شناسی، معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بخش خصوصی	ایمیدرو	حمایت مالی و معنوی از ثبت و بومی سازی فناوری های ایجاد شده توسط شرکتهای ایرانی در زمینه معدن و صنایع معدنی	۷۱
موسسات پژوهشی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت و دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و نظام مهندسی معدن	معاونت معدنی	ساماندهی پژوهشکده های وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت در جهت پژوهش های موثر در ارتقای فرایندهای تولید	۷۲

مسیر و مراحل تهیه، تدوین و تصویب این نقشه راه

در راستای برنامه ارائه شده توسط جناب آقای شریعتمداری وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت به مجلس شورای اسلامی در زمان کسب رای اعتماد و پیگیری های بعدی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، مقرر گردید "نقشه راه بخش معدن و صنایع معدنی کشور و برنامه چهار ساله (۱۴۰۰ - ۱۳۹۷) وزارت صنعت، معدن و تجارت" تدوین گردد. مبنای مورد استناد برای تهیه چنین برنامه ای، گزارشات و تجربیات مستند، اسناد بالادستی از قبیل سیاستهای کلی نظام در بخش معدن، سیاستهای قانون برنامه ششم، قانون معدن، قانون بهبود فضای کسب و کار، قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، قانون نظام مهندسی معدن و سایر قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی، برنامه چهارساله وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت، سیاستهای اقتصاد مقاومتی و سایر قوانین و مقررات حاکم بر بخش، اقدام به ارزیابی نقاط ضعف، قوت، فرصتها و تهدیدهای بخش معدن و صنایع معدنی تعیین گردید.

اولین نسخه نقشه راه بخش معدن و صنایع معدنی مشتمل بر ۹ سرفصل و ۵۸ سیاست استخراج و به منظور اخذ نظرات تخصصی، موضوع در دو جلسه با حضور مدیران عامل شرکتهای بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی به ریاست دکتر کرباسیان رئیس هیات عامل ایمیدرو به بحث گذاشته شد و نهایتاً مقرر گردید نظرات اصلاحی را به صورت مکتوب به ایمیدور ارسال گردد.

سپس نسخه دوم نقشه راه که پس از اعمال نظرات رسیده تهیه شده بود در جلسه هم اندیشی دوم با حضور اکثر فعالان بخش معدن و صنایع معدنی، خبرگان و متخصصان این بخش و بسیاری از افراد با سابقه در این حوزه در ایمیدرو و به ریاست دکتر کرباسیان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و پس از اعمال نظرات حاضرین در جلسه، گزارش آن برای رئیس سازمان برنامه و بودجه، دکتر نیل، مشاور اقتصادی رئیس جمهور، مهندس ویسه معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور و بسیاری از صاحب نظران حوزه اقتصاد نیز ارسال شد. در این مرحله پس از اعمال پیشنهادات اخذ شده ویرایش سوم نقشه راه تهیه شد. بعلاوه این نسخه جهت دسترسی آحاد مردم و کلیه فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در کانال مجازی فعال ایمیدرو منتشر گردید و نظرات اصلاحی ارائه شده نیز از این طریق دریافت و در آن اعمال گردید.

در مهر ماه ۹۶، ویرایش سوم نقشه به وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت ارسال شد و موازی با این اقدام، در بسیاری از جلسات مشترکی که با حضور فعالان بخش خصوصی و بخش معدن و صنایع معدنی از قبیل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی تهران، کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران، خانه معدن ایران و ... برگزار می گردید، نسخه مذکور در دست اصلاح و تکمیل قرار گرفت و نهایتاً در این فرایند ویرایش چهارم نقشه راه تهیه شد.

در جلسه مورخه ۱۹ آبانماه ۱۳۹۶ که به دعوت مشترک کمیته معدن و صنایع معدنی کمیسیون صنایع و معادن و هیات رئیسه فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس شورای اسلامی در دفتر ریاست محترم مجلس شورای اسلامی و به ریاست رئیس محترم مجلس و با حضور وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و معاونین بخش معدن وزارت متبوع (اقایان دکتر سرقینی، دکتر کرباسیان و خانم دکتر لک)، اعضای شورای عالی معادن، روسای بیش از ۱۵ تشکل مردم نهاد معدنی و

صنایع معدنی تشکیل گردید، موضوع مطرح و مقرر شد نقشه راه تهیه شده در کمیته و فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس شورای اسلامی مورد بحث قرار گرفته و اصلاحات نهایی بر روی آن انجام گیرد.

در جلسه پنجم دی ماه ۱۳۹۶ اعضای کمیته معدن و صنایع معدنی کمیسیون صنایع و معادن و هیات رئیسه فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس شورای اسلامی با وزیر صنعت، معدن و تجارت و آقایان دکتر سرقینی، دکتر کرباسیان و سرکار خانم دکتر لک (معاونین بخش معدن وزارت متبوع) و دکتر شجاعی برهان (معاون امور مجلس وزارت)، به پیشنهاد وزیر دو اتفاق میمون رخ داد: اول اینکه "دیبرخانه تعامل دولت و مجلس در بخش معدن و صنایع معدنی" با عضویت معاونین وزیر در امور معادن و صنایع معدنی، ایمیدرو و سازمان زمین شناسی، معاون امور مجلس وزارت و کمیته معدن و صنایع معدنی که سیون صنایع و معادن و اعضای هیات رئیسه فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس شورای اسلامی به ریاست دکتر داریوش اسماعیلی (رئیس کمیته و فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس) تشکیل گردید و دوم اینکه برر سی، اصلاح و نهایی کردن نقشه راه معدن و صنایع معدنی به عنوان اولین دستور کار این دیبرخانه تعیین شد و مقرر گردید ظرف مدت یکماه پیشنویس نقشه تهیه شده توسط ایمیدرو بررسی و نهایی گردد.

متعاقباً اولین جلسه دیبرخانه تعامل دولت و مجلس جهت بررسی نقشه راه در مورخه بیست و ششم دی ماه ۱۳۹۶ با حضور اعضاء دیبرخانه، رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید داخل و اصل ۴۴ مجلس شورای اسلامی، رئیس خانه معدن ایران، مدیر بخش معدن و صنایع معدنی مرکز پژوهشهای مجلس و تنی چند از معاونین و مدیران ایمیدرو و سازمان زمین شناسی در محل کمیسیون صنایع و معادن مجلس تشکیل گردید. در این جلسه ابتدا نقشه راه توسط آقای مهندس صباغ و خانم مهندس خلوصی از مدیران ایمیدرو ارائه و پس از بحث و برر سی و ارائه نقطه نظرات حاضرین مقرر شد ضمن اعمال نقطه نظرات جمع حاضر، نسخه پنجم تهیه و مجدداً برای جمع حاضر و دیگر صاحب نظران و روسای تشکلهای مردم نهاد بخش معدن و صنایع معدنی (فهرست پیوست ۲) ارسال گردد. در این جلسه علاوه بر اهداف کمی که به پیشنهاد معاون معدنی وزارت به نقشه راه اضافه گردید، مقرر شد: افزایش نقش بخش خصوصی، توسعه زیر ساختها، تقویت سازمان زمین شناسی، تقویت معادن کوچک و متوسط، توسعه فناوری های نوین مورد نیاز بخش، کاهش ریسک سرمایه گذاری، توسعه اکتشاف و ... نیز مورد تاکید گیرد.

پس از دریافت نقطه نظرات و پیشنهادات و اعمال آن متن نقشه راه، ویرایش ششم به عنوان پیشنویس نهایی به اعضای دیبرخانه و سایر صاحب نظران جهت اعلام نظر و ارائه پیشنهادات نهایی ارسال و همزمان از ایشان جهت شرکت در جلسات مستمر بعدی به منظور بررسی نهایی و تصویب نقشه راه دعوت گردید. در این راستا و به طور همزمان جلسات مستمری در خانه معدن ایران، سازمان زمین شناسی و کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران برگزار و پیشنهادات گروهی ایشان نیز از طریق روسای مربوطه دریافت گردید.

در نهایت طی ۵ جلسه مستمر ۳ ساعته (در اردیبهشت و خرداد ماه ۱۳۹۷)، در محل کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و با حضور اعضای دیبرخانه (و فهرست پیوست ۳)، کلیه سرفصل های نقشه راه از جمله: عمده چالش ها و تنگناهای کلان، بین بخشی و درون بخشی، فروض نقشه راه، چشم انداز و اهداف کلان، اهداف کمی تا افق ۱۴۰۰، راهبردها و سیاستها بررسی و بر اساس نظرات اصلاحی دریافت شده، مورد بازبینی قرار گرفت و با رای اکثریت (حداقل ۲/۳)، دو سوم

آراء موافق) حاضرین در جلسه به تصویب رسید. از آنجا که در طی جلسات مذکور لازم دیده شد در خصوص چند مورد از سیاستها نظر وزیر نیز اخذ و در نقشه راه لحاظ گردد، لذا در مورخه هشتم مرداد ماه ۹۷ جلسه ۲ ساعته ای با حضور آقایان دکتر اسماعیلی، دکتر سرقینی، دکتر کرباسیان و خانم دکتر لک در دفتر جناب آقای شریعتمداری وزیر محترم وزارت متبوع تشکیل و نقشه راه به تصویب نهایی رسید.

۱ سامی کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در تهیه این نقشه راه از نظرات و پیشنهادات ارزشمند آنان چه به صورت حضوری و چه به صورت مکتوب استفاده شده است در پیوست های ۱ تا ۳ متناسب با مقطع همکاری آنان درج گردیده است. ضمن تشکر از همکاری آن عزیزان امیدواریم بخش معدن و صنایع معدنی، همچنان در اجرای این برنامه از نظرات و رهنمود های آنان بهره مند باشد.

فهرست پیوست ۱ (افرادی که به صورت حضور در جلسات در تهیه پیش نویس مقدماتی نقشه راه (فاز صفر) با ایمیدرو همکاری داشته اند)

۱. جناب آقای جعفری، مدیر عامل محترم شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۲. جناب آقای شریفی، مدیرعامل محترم شرکت ملی فولاد ایران
۳. جناب آقای اکبری، معاون محترم فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه اصفهان
۴. جناب آقای عالی، معاون محترم توسعه و اکتشاف شرکت ملی صنایع مس ایران
۵. جناب آقای دکتر سعدمحمدی، مدیر عامل محترم شرکت توسعه معادن روی ایران
۶. جناب آقای میرمعینی، معاون محترم برنامه ریزی و توسعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۷. جناب آقای کریم نژاد، معاون محترم اکتشاف و بهره برداری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۸. جناب آقای امیری، معاون محترم برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی فولاد ایران
۹. جناب آقای دکتر سجادیان، رئیس محترم هیات مدیره شرکت ملی فولاد ایران
۱۰. جناب آقای عربی، مدیر عامل محترم صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیتهای معدنی
۱۱. جناب آقای هدایتی روشن، مجری محترم طرحهای اکتشافی
۱۲. جناب آقای بهمنی، مجری محترم طرح ایجاد زیربنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی
۱۳. جناب آقای مقدم علی، مدیر محترم اکتشاف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۱۴. جناب آقای حسینی، سرپرست محترم امور اقتصادی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۱۵. جناب آقای خرمی شاد، معاون محترم برنامه ریزی و توانمندسازی ایمیدرو
۱۶. جناب آقای سیاسی راد مدیر محترم آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو
۱۷. جناب آقای ولدخانی مدیر محترم ایمنی، بهداشت و محیط زیست ایمیدرو
۱۸. جناب آقای ملارحمان، معاون محترم طرحهای توسعه معدن و صنایع معدنی ایمیدرو
۱۹. جناب آقای طاهرزاده مدیر محترم معادن ایمیدرو
۲۰. جناب آقای اصغرزاده مدیر محترم اکتشاف ایمیدرو
۲۱. جناب آقای آقاجانلو، مدیر محترم صنایع معدنی ایمیدرو
۲۲. سرکار خانم معصوم پور، مدیر محترم امور حقوقی و قراردادها ایمیدرو
۲۳. جناب آقای صباغ، مدیر برنامه ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو

فهرست پیوست ۲ (افراد یا تشکلهای و شرکتهایی که به صورت حضور در جلسات و یا ارسال

نقطه نظرات در تهیه پیشنویس اولیه نقشه راه با ایمیدرو همکاری داشته اند)

۱. جناب آقای موذن زاده مشاور محترم معاون اول رییس جمهور
۲. جناب آقای ناصر نیا مشاور محترم وزیر صنعت، معدن و تجارت
۳. جناب آقای شکوری رئیس محترم کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
۴. جناب آقای اکبریان-رئیس محترم انجمن تولید کنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران
۵. جناب آقای مرادلو-رئیس محترم انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران
۶. جناب آقای اتابک-رئیس محترم انجمن صنفی صنعت سیمان
۷. جناب آقای بهرامن-رئیس محترم خانه معدن ایران
۸. جناب آقای اسماعیلی-رئیس محترم نظام مهندسی معدن
۹. جناب آقای شفیعی-رئیس محترم انجمن سنگ ایران
۱۰. جناب آقای فرید دهقانی - مدیر بخش معدن و صنایع معدنی مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی
۱۱. جناب آقای دکتر اسلامیان-رئیس محترم هیات مدیره انجمن تولید کنندگان فولاد ایران
۱۲. جناب آقای خلیفه سلطان - عضو محترم هیات مدیره انجمن آهن و فولاد
۱۳. جناب آقای مجتهدزاده-رئیس محترم کمیته زغالسنگ خانه معدنی ایران
۱۴. جناب آقای سبحانی-مدیر عامل محترم شرکت فولاد مبارکه
۱۵. جناب آقای مرادعلیزاده-مدیر عامل محترم شرکت ملی صنایع مس ایران
۱۶. جناب آقای یزدی زاده-مدیر عامل محترم شرکت ملی فولاد ایران
۱۷. جناب آقای سلیمانی-مدیر عامل محترم شرکت سرمایه گذاری غدیر
۱۸. جناب آقای مدرس خیابانی-مدیر عامل محترم شرکت فولاد خوزستان
۱۹. جناب آقای مهندس جعفری -مدیر عامل محترم شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۲۰. جناب آقای برنا- مشاور محترم شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
۲۱. جناب آقای نوریان-مدیرعامل محترم شرکت معدنی و صنعتی چادرملو
۲۲. جناب آقای پورمند- مدیرعامل محترم شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی (میدکو)
۲۳. جناب آقای پالیزدار - معاون توسعه شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی (میدکو)
۲۴. جناب آقای اشرف سمناوی - معاون برنامه ریزی شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی (میدکو)
۲۵. جناب آقای عسگری- مدیرعامل محترم شرکت سنگ آهن مرکزی
۲۶. جناب آقای محمد ابکاء- مدیرعامل محترم شرکت فولاد تکنیک
۲۷. جناب آقای هاشم پور- مدیر محترم مجتمع سنگ آهن سنگان
۲۸. جناب آقای قدمی-مدیر عامل محترم شرکت توسعه معادن طلای زرشوران
۲۹. جناب آقای عرفانیان
۳۰. جناب آقای شکرریز

پیوست ۳: افراد، تشکلهای و یا شرکتهایی که پیشنویس نهایی نقشه راه جهت اظهار نظر برای ایشان ارسال شده و همچنین افرادی که به صورت حضور در جلسات دبیرخانه تعامل دولت و مجلس جهت تصویب نهایی نقشه راه (علاوه بر اعضای دبیرخانه) در جلسات حضور داشته اند)

۱. رئیس و اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس؛
۲. دکتر فولادگر رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید داخل و اصل ۴۴ مجلس شورای اسلامی؛
۳. دکتر پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی؛
۴. مهندس یوسف نژاد سخنگوی کمیسیون تلفیق و عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی؛
۵. مهندس هاشم زایی نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی؛
۶. دکتر دهقان نماینده مردم چناران و بینالود در مجلس شورای اسلامی؛
۷. دکتر جلالی رئیس مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی؛
۸. مهندس رحمانی معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۹. مهندس الستی معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استانهای وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۰. آقای پناهی مقدم مدیر کل امور حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۱. آقای شهبازی مشاور مدیریت حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۲. مهندس امانی مدیر بخش صنعت و معدن سازمان برنامه و بودجه؛
۱۳. دکتر نیلی احمدآبادی رئیس دانشگاه تهران و رئیس انجمن متالورژی ایران؛
۱۴. دکتر ظهراپی معاون محیط طبیعی سازمان محیط زیست ایران؛
۱۵. دکتر بهادری مدیر بخش معدن و صنایع معدنی مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی؛
۱۶. دکتر بصیری عضو هیات علمی دانشکده معدن دانشگاه تربیت مدرس و معاون اسبق امور معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۷. دکتر سمیعی نژاد مدیر عامل هلدینگ معدنی بانک پارسیان و معاون اسبق امور معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۸. مهندس جعفری مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و معاون اسبق امور معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت؛
۱۹. مهندس موذن زاده مشاور معاون اول ریاست جمهوری و اولین مدیرعامل ایمیدرو؛
۲۰. مهندس فرید دهقان مدیر عامل صندوق حمایت از فعالیتهای معدنی؛
۲۱. مهندس متوکل مدیر اکتشاف شرکت ملی صنایع مس ایران؛
۲۲. مهندس اسماعیلی رئیس نظام مهندسی معدن؛
۲۳. مهندس بهرامن رئیس خانه معدن ایران؛
۲۴. دکتر شکوری رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق صنایع و معادن، بازرگانی و کشاورزی ایران؛
۲۵. مهندس اکبریان رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان ایران؛
۲۶. مهندس صمدی رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران؛
۲۷. دکتر سبحانی مدیر عامل فولاد مبارکه؛
۲۸. مهندس تقی زاده مدیر عامل شرکت صنعتی و معدنی گلگهر؛
۲۹. مهندس مرادلو رئیس انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران؛
۳۰. دکتر مدبری رئیس انمن زمین شناسی ایران؛
۳۱. دکتر خشنودی سازمان انرژی اتمی ایران
۳۲. دکتر گلمحمدی معاون اکتشاف سازمان زمین شناسی ایران.